

MIEJSKO - GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BUSKU - ZDROJU

*Dobre praktyki w zakresie organizacji
pieczy zastępczej*

PODSTAWA PRAWNA

Obowiązująca od 1 stycznia 2012 r. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r., poz. 332 z późn. zm.) porządkuje i reguluje kwestie związane z pomocą dziecku i rodzinie przez państwo i samorządy. Nowy system ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, a w konsekwencji w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz rodzinach zastępczych.

W świetle ustawy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej (art. 3 ust.1 w/w ustawy). Obowiązek, o którym mowa jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

ZADANIA GMINY W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku - Zdroju realizuje zadania gminy z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pomagając rodzinom w wypełnianiu jej funkcji opiekuńczo - wychowawczej. W ramach tej pomocy oferuje wsparcie, które obejmuje wiele różnych aspektów pomocy (poradnictwo, pomoc finansowa, wspieranie, edukowanie).

BENEFICJENCI

Pomoc skierowana jest do rodzin niewydolnych wychowawczo i opiekuńczo ze względu na brak kompetencji wychowawczych, ze względu na ograniczone możliwości intelektualne, do rodzin dysfunkcyjnych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Trudna sytuacja rodziny powoduje nie tylko reperkusje w funkcjonowaniu jej dorosłych członków, ale przede wszystkim jej negatywne skutki odczuwają dzieci. Powyższe trudności bezpośrednio dotyczą ich rozwoju fizycznego i psychicznego, a długofalowo skutkują brakiem samodzielności i umiejętności funkcjonowania w środowisku społecznym. Prowadzi to do niezaradności życiowej, bezsilności

w zaspokojeniu podstawowych potrzeb, a w konsekwencji do poszerzenia się sfery ubóstwa i deprywacji o następne pokolenia.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny, w przypadku gdy Ośrodek uzyska informacje o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego, a następnie dokonaniu analizy sytuacji rodziny pracownik socjalny wnioskuje do kierownika o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.

USYTUOWANIE ASYSTENTURY W GMINIE

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku – Zdroju zatrudnia 2 asystentów rodziny, współfinansowanych z budżetu Gminy oraz budżetu Wojewody.

Asystenci posiadają wykształcenie wyższe magisterskie. Jeden z asystentów ukończył studia podyplomowe o kierunku „Asystent rodziny”, natomiast drugi kurs „Asystent rodziny”.

Asystenci ciągle doskonalą swój warsztat pracy poprzez uczestniczenie w szkoleniach m.in.

- „Asystentura rodzinna – ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”;
- „Asysta rodzinna”;
- „Wspieranie rodziny i piecza zastępcza w świetle nowych przepisów prawa”;
- „Wspieranie rodziny i piecza zastępcza z perspektywy zadań gminy”;
- „Praca z rodziną”.

LICZBA RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ ASYSTENTÓW

Wsparciem asystentów rodziny w roku 2015 objętych zostało 28 rodzin.

Liczba osób w tych rodzinach to 102 osoby, w tym 57 dzieci.

PROBLEMY Z KTÓRYMI, ASYSTENCI SPOTYKAJĄ SIĘ W RODZINACH OBJĘTYCH WSPARCIEM:

- niski poziom umiejętności opiekuńczo - wychowawczych,
- bezrobocie,
- niezaradność życiowa,
- konflikty z prawem,
- problemy zdrowotne,
- problemy emocjonalne,
- niepełnosprawność,
- uzależnienia,
- niski poziom kompetencji społecznych,
- niewłaściwe, patologiczne relacje i więzi rodzinne.

W RODZINACH OBJĘTYCH POMOCĄ ASYSTENTÓW RODZINY

REALIZOWANE SĄ NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA:

Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego:

- instruktaż prawidłowego sprzątania mieszkania (nauka stałych czynności utrzymujących porządek w mieszkaniu - podział obowiązków na członków rodziny),
- trening kulinarny (zasady zdrowego żywienia),
- trening kompetencji w zakresie dbania o zdrowie (edukacja i trening w zakresie profilaktyki zdrowotnej i higieny, zasady pielęgnacji dzieci),

- edukacja w zakresie zachowania higieny (zasady przestrzegania higieny, czynności higieny, choroby związane z zaniedbywaniem higieny osobistej),
- edukacja w zakresie gospodarowania budżetem, analiza dodatków (opłaty stałe) i wydatków, nabywanie umiejętności racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi poprzez określenie stopnia ważności potrzeb, niebezpieczeństwa (zobowiązania wynikające z podjęcia pożyczki gotówkowej, zakupów na raty itp.),
- wykorzystywania swoich możliwości i uprawnień w celu pozyskiwania dodatkowych uprawnień ,

UDZIELANIE POMOCY W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW SOCJALNYCH.

Podczas pracy z rodziną zbierane są informacje o jej sytuacji rodzinnej, środowisku wychowawczym, problemach i dotychczasowych próbach ich rozwiązywania. Na tej podstawie sporządzane są indywidualne plany pracy z rodziną obejmujące m.in. pomoc w ubieganiu się o przyznanie mieszkania socjalnego, otrzymanie dodatku mieszkaniowego.

UDZIELANIE POMOCY RODZINIE W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW PSYCHOLOGICZNYCH

- poprawa wzajemnej komunikacji w relacjach rodzic - dziecko (rozmowy o prawidłowym komunikowaniu się, wyrażaniu uczuć i wzajemnych potrzeb), praca nad usprawnieniem porozumiewania się

w drodze dialogu, którego efektem było nabycie prawidłowych nawyków w zakresie mówienia i słuchania ,

- wsparcie psychologiczne dla rodziców i dzieci (informowanie o możliwości skorzystania ze specjalistycznej pomocy psychologicznej oferowanej przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku - Zdroju oraz Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Busku-Zdroju),
- trening asertywności i budowania poczucia własnej wartości (zachowania asertywne w sytuacji prezentowania własnej opinii oraz reakcji na krytykę i atak).

UDZIELANIE POMOCY RODZINOM W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW WYCHOWAWCZYCH Z DZIEĆMI

- działania na rzecz reintegracji rodziny (edukacja w zakresie wspólnego spędzania czasu przez rodziny, wspólnego uczestnictwa w świętach rodzinnych),
- poprawa relacji rodzic - dziecko (nauczanie o rolach w rodzinie - co należy do roli matki, ojca, dziecka itp., rodzaje postaw rodzicielskich i konsekwencje ich stosowania ujawniające się w zachowaniu dziecka),
- podtrzymywanie i zacieśnienie więzów rodzinnych poprzez utrzymywanie kontaktu z bliższą i dalszą rodziną, wspólne spędzanie czasu - gry i zabawy, spacerowanie itp.),
- wdrażanie metod nagradzania i karania - bez stosowania przemocy ,

- motywowanie do aktywnego uczestniczenia w życiu szkolnym dziecka, utrzymywaniu systematycznego kontaktu ze szkołą dziecka ,
- kontakt z kuratorem, pedagogiem, psychologiem, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, lekarzem, Policją

WSPIERANIE AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ RODZIN

Zachęcanie i motywowanie do czynnego udziału w życiu społeczności lokalnej poprzez:

- udział w festynach i imprezach kulturalnych organizowanych przez Buskie Samorządowe Centrum Kultury, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ,
- informowanie o możliwościach i ofercie wypoczynku podczas wakacji, ferii zimowych,

- udział w wydarzeniach szkolnych (udział w rozpoczęciu roku szkolnego, pasowaniu na ucznia, choinkach itp.).,

MOTYWOWANIE CZŁONKÓW RODZINY DO PODNOSZENIA KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

- umożliwianie rozwoju w sferze zawodowej poprzez możliwość uczestnictwa w różnego rodzaju szkoleniach, kursach realizowanych przez PUP (opracowanie dokumentów aplikacyjnych), - informowanie o odbywających się kursach zawodowych , - motywowanie do utrzymania aktywnego kontaktu z PUP.

UDZIELANIE POMOCY W POSZUKIWANIU, PODEJMOWANIU I UTRZYMANIU PRACY ZAROBKOWEJ

- informowanie o sposobach poszukiwania pracy,
- nauka pisanie CV, listu motywacyjnego, życiorysu,
- zasady autoprezentacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej,

WSPÓŁPRACA ASYSTENTÓW Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Asystenci rodziny uczestniczą w spotkaniach organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Busku - Zdroju dotyczących oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo - wychowawczych. Spotkania te mają na celu ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej

dzieci oraz zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Asystenci rodziny współpracują również z :

- Komendą Powiatową Policji w Busku – Zdroju
- Samodzielnym Publicznym Zespołem Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Busku - Zdroju
- Buskim Ośrodkiem Trzeźwości „Zdrój”
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - pedagogami , psychologami i wychowawcami szkolnymi
- kuratorami sądowymi

EFEKTY W PRACY ASYSTENTÓW

- złożenie wniosków o dowód osobisty; uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności dziecka,
- podjęcie zatrudnienia
- dofinansowanie do czynszu
- rozłożenie na raty zadłużenia mieszkania
- poprawa relacji z pracownikami placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- zarejestrowanie w PUP;
- podjęcie terapii uzależnień;
- podjęcie leczenia specjalistycznego;

- zorganizowanie wsparcia materialnego w postaci nowej i używanej odzieży, mebli, artykułów szkolnych, sprzętu gospodarstwa domowego, zabawek edukacyjnych;
- podniesienie umiejętności załatwiania spraw urzędowych: sąd, szkoła, poradnia
- podniesienie umiejętności w organizacji dnia codziennego, utrzymania porządku w mieszkaniu, robieniu prania, przygotowywaniu posiłków,
- dopilnowanie dzieci w realizowaniu obowiązków szkolnych , poprawa wyników w nauce;
- poprawa relacji wewnątrzrodzinnych dzięki uczestnictwu w grupie wsparcia;

- zwiększenie zaangażowania w aktywne spędzanie czasu z dzieckiem: zabawa, spacer, wyjście na sanki,
- uczestnictwo w wywiadówkach, wzrost umiejętności wydawania i egzekwowania poleceń od dzieci, poprawa komunikacji z dzieckiem;
- podniesienie poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania;
- wzrost umiejętności gospodarowania budżetem domowym;

GRUPY WSPARCIA

Rodziny objęte wsparciem asystenta miały możliwość uczestnictwa w grupach wsparcia funkcjonujących w MGOPS tj:

- grupa wsparcia dla matek samotnie wychowujących dzieci
- grupa wsparcia dla kobiet uzależnionych od alkoholu
- grupa wsparcia dla rodzin z problemami wychowawczymi zagrożonych ograniczeniem praw rodzicielskich;
- grupa wsparcia dla dzieci niepełnosprawnych w tym dzieci z autyzmem;
- grupa wsparcia dla rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.

WZORY DOKUMENTÓW ASYSTENTA RODZINY

ZGODA NA PODJĘCIE WSPÓŁPRACY RODZINY Z ASYSTENTEM	
ASYSTENT RODZINY – dok. 001 –	
nazwisko rodziny	adres zamieszkania
imiona dorosłych członków rodziny	adres do korespondencji

Zgodnie z Art. 8.3 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.
o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

(Dz. U. Nr 149, poz. 887)

„Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem,
z uwzględnieniem zasobów własnych
oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.”

WYRAŻAMY ZGODĘ *) NIE WYRAŻAMY ZGODY *)
na
wspieranie naszej RODZINY przez ASYSTENTA RODZINY
w celu przezwyciężenia trudności
w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

*) Niepotrzebne skreślić podwójną linią

DATA PODPISANIA DOKUMENTU:

PODPISY DOROSŁYCH CZŁONKÓW RODZINY:

imię i nazwisko	seria i numer dowodu osobistego	czytelny podpis

DOKUMENT PODPISANY ZOSTAŁ W OBECNOŚCI:

imię i nazwisko	stanowisko, numer legitymacji służbowej	czytelny podpis

II. Ocena sytuacji życiowej rodziny jako całości oraz poszczególnych jej członków

1. Przyczyny trudności występujących w rodzinie, ograniczenia:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Zasoby rodziny:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Cel(e) główny(e) i przewidywane efekty:

.....

.....

.....

.....

.....

4. Cele szczegółowe oraz przewidywane efekty:

CelA:.....

.....

Efekt:.....

.....

CelB:.....

.....

Efekt:.....

.....

CelC:.....

.....

Efekt:.....

.....

www.mgops.busko.pl

OKRESOWA OCENA SYTUACJI RODZINY

sporządzona w dniu
przez asystenta rodziny
dotycząca rodziny.....
zamieszkałej.....

1. Jakie zmiany zaszły w sytuacji rodziny?
/ w odniesieniu do celów zakładanych w planie pracy z rodziną /

2. Podsumowanie

3. Wnioski do dalszej pracy z rodziną

data i podpis dyrektora MGOPS
lub osoby przez niego upoważnionej

.....
podpis asystenta rodziny

III Harmonogram działań zaplanowanych na okres:.....*

Cel	Członkowie rodziny	Termin realizacji	Asystent rodziny	Termin realizacji

.....
Data i podpis rodzica/opiekuna

.....
Data i podpis asystenta rodziny

.....
Data i podpis rodzica/opiekuna

.....
Data i podpis pracownika socjalnego

*W przypadku kolejnego planu pracy wystarczy wypełnić część II i III

ASYSTENT RODZINY

Nazwisko rodziny

[illegible]

.....
Imię i nazwisko pracownika socjalnego

Busko - Zdrój.....

Dyrektor
Miejsko- Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Busku - Zdroju

Wniosek

O przydzielenie asystenta rodziny dla
rodziny.....
zam.....

Uzasadnienie:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
podpis Kierownika Działu Pomocy
Środowiskowej

.....
Data i podpis pracownika socjalnego

.....
podpis Dyrektora MGOPS

ASYSTENT RODZINY - dok. 003 -

ASYSTENT RODZINY – dok. 003 –		
Nazwisko rodziny	Adres zamieszkania rodziny	str.
Telefon do rodziny	Adres do korespondencji z rodziną	

[illegible]